

את הבית בכך שיותר אינו מטמא בטומאת אהל.

והא דתנן פטור מיירי דאפיק חצי זית מכזית ומחצה, שעדיין נשאר כזית שלם בתוך הבית ולא הועיל להפסיק את הבית מלטמאות טומאת אהל.

הרי, שלא אמרין ד"אהני מעשיו" בכך שאם ינטל עוד מעט מהכזית שוב לא יטמא בטומאת אהל.

והוא הדין לנוטל שצורה אחת מתוך שלש שערות שבנגע שאינו חייב.

ורב נחמן אמר לך: לעולם אידי ואידי חייב, ואפילו מוציא חצי זית מכזית ומחצה.

והא דתנן פטור מיירי דאפיק חצי זית ממת גדול⁽⁴⁾ שלא הועיל כלום במעשיו.

[ולאו דוקא ממת גדול, אלא הוא הדין

ומבארין: רב נחמן אמר חייב: שהרי אהני הועילו מעשיו. דאי משתקלא חדא אחריתא, שאם תילקח שצורה נוספת מתוך השתיים הנותרות — אזלא לה טומאה.

רב ששת אמר פטור: כי השתא מיהת, הא איתא עדיין לטומאה.

אמר רב ששת: מנא אמינא לה שפטור?

דתנן במתניתין: וכן המוציא כזית מן המת וכזית מן הנבילה שהוציאם בשבת — חייב.

ודייקין: הא אם הוציא רק חצי זית — פטור.

והתניא: חצי זית חייב?

מאי לאו: הא דתניא חייב, מיירי דאפיק חצי זית מכזית, שהיה בבית כזית שלם והוציא חצי ממנו, שהוא חייב משום שטיהר

לכרמלית עדיף להוציא את המת בלא ככר או תינוק כדי למעט באיסור דרבנן של הוצאה לכרמלית.

אולם דעת הרבה ראשונים וכן מבואר ברש"י בסוגיין, דגם בכרמלית צריך ככר או תינוק. וביאר הר"ן שיטה זו, לפי שע"י ככר אנו מתירין רק איסור אחד של הוצאה ואילו בלא ככר אנו מתירין עוד איסור של מוקצה. ועוד, שלא נתוסף איסור הוצאה ע"י הככר לפי שהוא טפל למת, שהרי הוא מתיר את טלטולו, וכמו שמצינו במוציא את החי במטה דפטור על המטה מפני שהיא טפלה לו.

4. וה"ה כשלא היה יותר מחצי זית והוציאו דפטור אלא דזה פשיטא ולכן נקט בחצי זית ממת גדול דהוי רבותא טפי. תוד"ה והא.

לכרמלית, מ"מ טלטול מוקצה שיש בעצם טלטול המת לא הותר, אלא רק ע"י הנחת ככר או תינוק עליו. וכתבו התוס' לעיל ע"א בד"ה גדול, שלכן לא הותר איסור מוקצה כיון שיש עצה של ככר או תינוק.

ובתוס' הרא"ש כתב טעם אחר למה הקילו בכרמלית יותר ממוקצה, דבהוצאה לכרמלית איכא תרי דרבנן, חדא שהיא כרמלית, ועוד שהיא מלאכה שאינה צריכה לגופה, וקיי"ל כר"ש דפטור. וכך ביאור הגמרא: דאפילו לרבי יהודה אינו רק איסור דרבנן לכרמלית, וממילא לרבי שמעון דיש תוספת היתר דהוי מלאכה שאינה צריכה לגופה יש להתיר משום כבוד הבריות.

ויש ראשונים הסוברים דאי"צ ככר או תינוק אלא בטלטול מבית לבית. אבל בהוצאה